

Wijziging van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme BES en de Wet financiële markten BES in verband met het aanpakken van geconstateerde risico's op witwassen en financieren van terrorisme op de BES en het in overeenstemming brengen van deze wetgeving met de aanbevelingen van de Financial Action Task Force

NOTA VAN WIJZIGING

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel I, onderdeel A, wordt onder vernummering van het derde tot en met vijfde subonderdeel tot het vierde tot en met zesde subonderdeel na het tweede subonderdeel een subonderdeel ingevoegd, luidende:

3. Het eerste lid, onderdeel p, wordt als volgt gewijzigd:

1°. Onder vernummering van onderdeel 2° tot onderdeel 3° wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

2°. Een door de algemene raad van de Nederlandse orde van advocaten aan te wijzen deken als bedoeld in artikel 22, tweede lid, van de Advocatenwet, betreffende het toezicht op advocaten bij de uitvoering van diensten als bedoeld in Bijlage A, onderdeel i, subonderdelen n en o.

2°. In onderdeel 3° (nieuw) wordt "voor zover de onder 1° bedoelde bestuursorganen" vervangen door "voor zover de onder 1° en 2° bedoelde bestuursorganen".

B

In artikel I wordt na onderdeel N een onderdeel ingevoegd, luidende:

Na

Na artikel 3.9 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 3.9a

Ten behoeve van de naleving van de in de artikelen 3.5 en 3.6 opgenomen verplichtingen, zijn notarissen, kandidaat-notarissen en advocaten die diensten verlenen, bedoeld in bijlage A, onderdeel i, subonderdelen n en o, niet gehouden aan de geheimhoudingsplicht die geldt uit hoofde van hun beroep.

C

In artikel I, onderdeel R, wordt het voorgestelde artikel 4.2, eerste lid, als volgt gewijzigd:

1. "10 000 USD" wordt vervangen door "USD 10.000";

2. "USD 10 000" wordt vervangen door "USD 10.000".

D

In artikel I, onderdeel S, wordt in het voorgestelde artikel 4.3, eerste lid, "10 000 USD" vervangen door "USD 10.000".

E

In artikel I worden na onderdeel U twee onderdelen ingevoegd, luidende:

Ua

Artikel 5.4 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder vernummering van het derde en vierde lid tot vierde en vijfde lid, wordt na het tweede lid een lid ingevoegd, luidende:

3. In afwijking van het eerste lid, is de deken, bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, onderdeel p, subonderdeel 2°, belast met het toezicht op de naleving van de bij of krachtens deze wet gestelde regels.

2. Het vijfde lid (nieuw) komt te luiden als volgt:

5. Bij regeling van Onze Minister kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van taakuitoefening door toezichthouders, met uitzondering van de deken, bedoeld in het derde lid.

Ub

Na artikel 5.4 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 5.4a

Ten behoeve van het houden van het toezicht, bedoeld in artikel 5.4, derde lid, geldt voor de deken alsmede voor de door hem ten behoeve van de uitoefening van het toezicht ingeschakelde medewerkers, personeel en andere personen een geheimhoudingsplicht, gelijk aan die van de advocaat.

F

Artikel I, onderdeel X, komt te luiden:

X

Aan artikel 5.7 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Ten behoeve van het toezicht op de naleving van deze wet zijn notarissen, kandidaat-notarissen en advocaten en de onder hun verantwoordelijkheid werkzame personen ten opzichte van de aangewezen personen en de deken niet gehouden aan de geheimhoudingsplicht die geldt uit hoofde van hun beroep.

TOELICHTING

Algemeen

Deze nota van wijziging bevat wijzigingen in verband met het versterken van het toezicht op de naleving van de Wwft BES door de advocaten in Caribisch Nederland.

In paragraaf 2.7 van de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel staat beschreven dat een van de conclusies van de NRA BES is dat het toezicht op het notariaat en de advocatuur in Caribisch Nederland moet worden versterkt. Om die reden is de reikwijdte van de geheimhoudingsplicht voor het notariaat verduidelijkt. Daarbij is aangegeven dat de mogelijkheden nog werden onderzocht om ook het toezicht op de advocatuur te versterken, met inachtneming van de bijzondere positie die de advocaat binnen de rechtsorde inneemt.¹

In tegenstelling tot het notariaat kan vanwege die positie, gelet op de werkzaamheden van advocaten, niet worden volstaan met het verduidelijken van de geheimhoudingsplicht, maar dient ook voor wat betreft het toezicht een aanvullende voorziening getroffen te worden. Het is immers, evenals in Europees Nederland, niet wenselijk dat toezichtautoriteit Bureau Toezicht Wwft (BTWwft) toezicht houdt op de advocatuur, nu het in voorkomende gevallen dossiers moeten worden ingezien waarvoor de geheimhouding van de advocaat kan gelden om antwoord te krijgen op de vraag of de Wwft-administratie op orde is.

Inmiddels is hiervoor in overleg met de advocatuur in Caribisch Nederland en de Nederlandse orde van advocaten (de NOvA) een passende voorziening gevonden, die inhoudt dat een door de algemene raad van de NOvA aan te wijzen deken uit Europees Nederland toezicht houdt op de naleving van de Wwft BES door de advocatuur in Caribisch Nederland.

In Europees Nederland houdt de deken, die tevens zelf advocaat is, toezicht op de advocatuur om de geheimhoudingsplicht te borgen. Mede gelet op de kleine schaal van de advocatuur in de openbare lichamen is het niet wenselijk het toezicht door de lokale deken uit te laten oefenen. Met de lokale advocatuur en de NOvA is daarom overeengekomen dat het toezicht uitgevoerd zal worden door een deken uit Europees Nederland die door de algemene raad van de NOvA zal worden aangewezen. Deze deken houdt in Europees Nederland onder meer toezicht op de advocatuur voor wat betreft de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) en is derhalve inhoudelijk geschikt om deze vorm van toezicht te houden. Daarnaast is de aanwijzing van een deken uit Europees Nederland in lijn met aanwijzing van de andere toezichtautoriteiten die eveneens in Europees Nederland gevestigd zijn. Door een onafhankelijke derde partij als toezichtautoriteit aan te wijzen is de onafhankelijkheid van het toezicht op de lokale advocatuur verzekerd. Deze nieuwe toezichtautoriteit voor de Wwft BES wordt wettelijk verankerd om de onafhankelijkheid te waarborgen.

¹ Kamerstukken II, 2019/20, 35458, nr. 3, p. 10-11.

De met dit wetsvoorstel aangewezen deken uit Europees Nederland zal, evenals het BTWwft dat thans doet, periodiek een bezoek afleggen aan de advocatuur in Caribisch Nederland en daar de ingevolge de Wwft BES aan hem opgedragen toezichthoudende taken vervullen. Daarbij zal de deken worden ondersteund door de Unit Financieel Toezicht Advocatuur van de NOvA. In dit verband wordt rekening gehouden met het gegeven dat het Wwft-toezicht door een deken uit Europees Nederland vanwege de afstand een andere intensiteitsgraad zal hebben dan het Wwft-toezicht dat die deken in zijn of haar eigen arrondissement uitoefent. Dit neemt niet weg dat bij eventuele noodzaak naast het reguliere Wwft-toezicht, ook tussentijds advocaten in Caribisch Nederland kunnen worden bezocht.

Financiële gevolgen

De nieuwe toezichttaken voor de deken brengen marginale onkosten met zich mee en zullen worden opgevangen binnen bestaande middelen van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Deze vereisen derhalve niet het vrijmaken van additionele middelen. Dit voorstel heeft derhalve geen gevolgen voor de Rijksbegroting.

Artikelsgewijs

A

Met dit artikel wordt een door de algemene raad van NOvA aangewezen deken aangewezen als toezichtautoriteit en belast met het toezicht op de advocatuur. Om de onafhankelijke positie van de deken te waarborgen wordt dit bij wet bepaald. De aangewezen deken zal Wwft-toezicht houden op de advocatuur voor wat betreft de werkzaamheden waarvoor advocaten onder de wet vallen. Dat zijn zakelijke relaties aangaan of transacties doen of werkzaamheden verrichten bij het aan- of verkopen van onroerende zaken; het beheren van geld, effecten, munten, muntbiljetten, edele metalen, edelstenen of andere waarden; het oprichten of beheren van vennootschappen, rechtspersonen of soortgelijke lichamen; het aan- of verkopen dan wel overnemen van ondernemingen of optreden in naam en voor rekening van een cliënt bij enigerlei financiële transactie of onroerende zaaktransactie door een natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap. Daarvoor zal de deken net zoals andere toezichthouders toezichtbezoeken afleggen, de administratie en transacties van advocaten controleren en cliëntendossiers inzien. In de voorgestelde definitie van toezichtautoriteit wordt voor wat betreft de deken verwezen naar artikel 22, tweede lid, van de Europees-Nederlandse Advocatenwet. Deze bepaling verwijst naar de deken in een arrondissement. De algemene raad van de NOvA wijst een van deze dekens aan.

B

Met het nieuwe voorgestelde artikel 3.9a wordt de verhouding tussen de meldplicht en de geheimhoudingsplicht van notarissen en kandidaat-notarissen, alsmede advocaten, verduidelijkt. Zoals hiervoor aangegeven is hierin in het wetsvoorstel voor het notariaat al voorzien. Het notariaat en de advocatuur vallen voor de werkzaamheden genoemd in Bijlage A, eerste deel, onderdelen n en o, onder de reikwijdte van de Wwft BES. Indien een notaris, kandidaat-notaris of advocaat dergelijke werkzaamheden verricht is hij verplicht ongebruikelijke transacties te melden bij het Meldpunt. Dit nieuwe artikel verduidelijkt dat de geheimhoudingsplicht uit hoofde van hun beroep

niet in de weg staat aan deze meldplicht. Hiermee wordt geen wijziging in het wettelijk kader voor advocaten en notarissen beoogd, maar een verduidelijking van de reeds bestaande praktijk. Deze bepaling komt overeen met artikel 18a Wwft.

C en D

Betreffen een redactionele correctie. De aanduiding van de bedragen in Amerikaanse dollars is gecorrigeerd.

E

Het onderdeel Ua bevat de voorgestelde wijziging van artikel 5.4. In het eerste lid van artikel 5.4 wordt bepaald dat personen als zodanig aangewezen door de toezichtautoriteit belast zijn met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens de hoofdstukken 1 tot en met 3. In het nieuwe voorgestelde derde lid wordt, in afwijking van het voorgaande, de deken belast met het toezicht op de naleving van de Wwft door advocaten voor zover zij een dienst als bedoeld in bijlage A, onderdelen n en o uitvoeren. Evenals in artikel 1d van de Wwft is in artikel 5.4, vijfde lid (nieuw), aangevuld dat de bevoegdheid van de ministers om regels te stellen over het toezicht zich niet uitstrekt tot het toezicht door de deken. Hiermee wordt de onafhankelijke positie van de advocatuur ten opzichte van de overheid gewaarborgd.

Middels het onderdeel Ub wordt het nieuwe artikel 5.4a voorgesteld. In artikel 5.4a is opgenomen dat voor de uitoefening van het toezicht de geheimhoudingsplicht van de advocaat in gelijke mate geldt voor de deken en de onder hem werkzame personen. Deze bepaling correspondeert met het bepaalde in artikel 26 Wwft.

F

Middels deze wijziging van de voorgestelde wijziging van artikel 5.7 wordt ook voor advocaten in Caribisch Nederland, evenals dat voor notarissen reeds is opgenomen in het wetsvoorstel, de verhouding tussen de geheimhoudingsplicht voor advocaten en het toezicht op grond van de Wwft BES verduidelijkt.

Deze nota van wijziging wordt mede ondertekend namens de Minister van Justitie en Veiligheid.

De Minister van Financiën,

W.B. Hoekstra